

Frilæsning til

Den nye souschef i Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig fortæller om

Af Eiler Jensen

Johanne Pasgaard har i flere år været foreningens kontakt på DBC i Ballerup i forbindelse med konferencen Litteraturens ansigter, nu er hun søgt til Dansk Centralbibliotek i Sydslesvig, hvor hun skal udbrede sin store faglighed.

På Norder Strasse 59 i Flensborg ligger Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. Det er et bibliotek for det danske mindretal i Sydslesvig.

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig har som hovedopgave at drive biblioteksvirksomhed til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig – i videst mulig overensstemmelse med bibliotekslovgivningen i Danmark.

Centralbiblioteket består af fire udlånssteder i Flensborg, Slesvig, Husum og Egerfnørde samt råder over to bogbusser, som kører til danske skoler og børnehaver.

For voksne og børn

Centralbiblioteket har i foråret 2025 fået en ny souschef, og det er i den anledning, at

Børn og Bøger har besøgt stedet, idet den nye souschef er bibliotekar Johanne Pasgaard, som foreningen har samarbejdet med, da hun var ansat på DBC på Tempovej i Ballerup, hvor hun de senere år har været vært ved foreningens konference Litteraturens ansigter.

Landsforeningen har også tidligere beskæftiget sig med skoler i det Sydslesviske område, nemlig Skovlund-Valsbøl Skole og Oksevejens Skole, idet begge skoler var indstillet til nomineringen som Danmarks bedste PLC. Skovlund-Valsbøl Skole opnåede en fornem andenplads i 2021, medens Oksevejens Skole løb med prisen i 2022.

Nu er Johanne Pasgaard så rykket syd for grænsen og skal udbrede sin store faglighed i dette område, hvor hun både skal servicere de dansksindede voksne i området, som gerne vil bruge et dansk bibliotek, og de skoleelever, som går på de danske skoler i Sydslesvig.

Biblioteket sørger nemlig for, at elevernes fritidslæsning kan ske på fornemste vis gennem fornævnte bogbusordning, som kører i hele området.

Efter en grundig rundvisning på biblioteket, havner vi på Johanne Pasgaards kontor for en snak om hendes nye job.

Samarbejde med det danske område

- Vi har jo det problem, at vi er placeret inde midt i Flensborg. I denne ende af hovedgaden er der kørende trafik, starter Johanne Pasgaard og fortsætter:

- Vi så gerne, den blev bilfri i lighed med resten af strækningen, men det vil selvsagt give os et problem med bogbussen, der jo både skal ud og hjem i løbet af dagen. Ja, så skulle man måske lave en særregel for den?

- Vi er ellers i den ende af byen, hvor der er en hel del danske forretninger og foreninger, som vi samarbejder med. Flensborghus (cen-



Johanne Pasgaard trives tydeligvis i sit nye job i Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. Her ses hun foran en af de to bogbusser, der betjener områdets dansksprogede skoler m.v. med frilæsningsbøger.

danske i Tyskland

en sit spændende arbejde.



Som på skolebibliotekerne i Danmark er bøgerne i Dansk Centralbibliotek stillet spændende op – ofte med forsiderne udad – og mellem hyggelige læsemøbler og -huler, ikke kun til skoler, men også alle andre.

trum for det danske kulturelle arbejde i Sydslesvig, red.) ligger f.eks. lige her i nærheden.

Vi vil naturligvis gerne høre om, hvorfor Johanne Pasgaard er søgt syd for grænsen?

- Jeg havde jo set, at der var stillinger ledige hernede, og da souschefstillingen blev ledig, besluttede jeg at ringe og høre, hvordan mulighederne var for overhovedet at komme i betragtning. Var der særlige forhold, der gjorde sig gældende?, siger hun.

- De havde tre ting, de lagde vægt på: At man var uddannet bibliotekar, at man havde interesse for bus og børn, og at man gerne ville bo i Flensburg. Det mente jeg godt, jeg kunne opfylde. Så jeg søgte og fik jobbet.

Bærer af dansk bibliotekskultur

- Samtidig læste jeg en del om Sydslesvig og om, hvad der skete i området, så

jeg tænkte, at det kunne være interessant for mig. Jeg er jo bærer af dansk kultur og dansk bibliotekskultur i et land, som har en helt anden tradition.

- I Tyskland skal man nemlig betale for at være medlem af bibliotekerne. Det er jo en tankegang, der ligger os fjernt. Vi tænker om vores folkebiblioteker, at de er folkeeje. Her kan alle komme frit.

- I Tyskland vil konsekvensen af betaling og medlemskab bidrage til at afholde nogle fra at komme der. Jeg ville gerne være med til at udbrede kendskabet til den danske model i Tyskland. Uanset hvor svært det kan være, må man jo gerne – i hvert fald prøve – at påvirke det land, man nu flytter til?!

- Og så noget helt andet. Jeg har opdaget, hvor eftertragtede de danske skoler er hernede. Det gælder måske især gymnasiet. For har man en studentereksamen fra enten Otto Duborg Skolen eller A.P. Møller Skolen, giver det

adgang til at studere både i Tyskland og i Danmark.

- Hernede er det jo sådan, at alle skal kunne dansk, hvis de tilhører mindretallet, og det er lettere sagt end gjort, for deres hverdagsprog er ofte tysk, men alle skal kunne dansk.

Brugssproget er tysk

- Det kan give nogle sproglige indkørvanskeligheder, når de unge flytter til Danmark for at studere, men de kommer hurtigt efter det, for de skal jo kunne dansk, og de kan det jo også, det skal bare lige pudses af først.

- På folkeskoleniveau er det somme tider vanskeligt at holde det dansksproglige i hævd af samme grund. Der tales ofte tysk, men jeg ved, at i Skoleforeningens kontorer tales der dansk og ligeledes på CFU.

- For mange forældre, der vælger, at deres børn skal gå i danske skoler eller